

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Хүнс хөдөө аж ахуйн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2024/10/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Орхон аймаг
2024 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

Аудитор: О.Гантуяа
Утас: 70355805 Цахим хаяг: gantuyao@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	Error! Bookmark not defined.
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	Error! Bookmark not defined.
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	Error! Bookmark not defined.
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	Error! Bookmark not defined.
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	Error! Bookmark not defined.
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд .	Error! Bookmark not defined.
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	Error! Bookmark not defined.
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	Error! Bookmark not defined.
4.1 Ерөнхий зүйл	Error! Bookmark not defined.
4.2 Материаллаг байдал.....	Error! Bookmark not defined.
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	Error! Bookmark not defined.
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	Error! Bookmark not defined.
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	11
5.1 Төлбөрийн акт.....	11
5.2 Албан шаардлага	18
5.3 Зөвлөмж	11
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	13

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө, Засаг даргын нөөц хөрөнгө
ҮОМШӨ	Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин
СӨБ	Сургуулийн өмнөх боловсрол
УТ	Улсын төсөв
ОНТ	Орон нутгийн төсөв

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

№ 58
-ны № _____ -т

**ОРХОН АЙМГИЙН ХҮНС, ХӨДӨӨ
АЖ АХУЙН ГАЗРЫН ДАРГА
Ж.БАТ-ӨЛЗИЙ ТАНАА**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төрийн албан хаагчийн цалингийн хэмжээг шинэчлэн баталсантай холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 54.9 хувиар өсөж, төсвийн хуваарийг 1 удаа өөрчлөн баталсан байна.

Засаг даргын захирамжаар нийт 265,800.1 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг төвлөрүүлж, орон нутгийн төсвөөс олгож буй 40 хувийн нэмэгдэл цалин 58,533.4 мянган төгрөг, ЖДҮХС-ийн зээлдэгчийн үйл ажиллагаанд хяналт хэрэгжүүлэхээр 898.6 мянган төгрөг нийт 325,232.1 мянган төгрөгийг үйл ажиллагаандаа зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 3,272,881.8 мянган төгрөг болж 1,844,077.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар олон талт түншлэлийн хүрээнд "Үйлдвэрлэгч баг" төслийн багц 2-ын үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл 1,470,000.0 мянган төгрөг, "Шинэ хөдөө" төслийн багийн үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж 546,956.7 мянган төгрөгийн

тоног төхөөрөмжүүдийг бараа материалын тайланд бүртгэж, жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгч иргэдэд гэрээгээр олгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 18 зорилт, 78 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр аймгийн Засаг даргатай гэрээ байгуулж, хэрэгжилтийг 96.5 хувьтай үнэлүүлсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,429,698,232.96</u>	<u>3,286,053,391.66</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	894,300.00	984,800.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	894,300.00	984,800.00
3121	Төгрөг	894,300.00	984,800.00
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	894,300.00	984,800.00
33	АВЛАГА	-	12,186,802.40
335	Бусад авлага	-	12,186,802.40
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	12,186,802.40
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,428,803,932.96	3,272,881,789.26
351	Түүхий эд материал	1,186,613,103.54	3,133,302,871.24
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,186,613,103.54	3,133,302,871.24
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	99,198,695.40	47,996,914.00
354	Хангамжийн материал	142,992,134.02	91,582,004.02
35410	Бичиг хэргийн материал	342,650.00	3,274,900.00
35420	Аж ахуйн материал	3,773,800.00	5,267,200.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,550,000.00	570,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	5,452,500.00
35460	Хүнсний материал	-	500,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	136,325,684.02	76,517,404.02
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>330,172,315.67</u>	<u>453,666,630.12</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	330,172,315.67	453,666,630.12
392	Биет хөрөнгө	324,385,315.75	448,529,630.24
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	61,364,496.87	61,364,496.87
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,980,536.64)	(21,705,331.80)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	112,748,772.52	184,148,772.52
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(109,637,661.23)	(112,748,772.52)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	206,410,097.23	207,050,097.23
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,536,389.23)	(79,833,374.69)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	121,100,963.16	243,602,963.16
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,084,426.93)	(33,349,220.53)
393	Биет бус хөрөнгө	5,786,999.92	5,136,999.88
39301	Програм хангамж	4,300,000.00	4,300,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,375,000.08)	(4,025,000.12)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	4,862,000.00	4,862,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,759,870,548.63</u>	<u>3,739,720,021.78</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,759,870,548.63</u>	<u>3,739,720,021.78</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,759,870,548.63	3,739,720,021.78
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	292,689,889.75	292,689,889.75
51101	Өмч: - төрийн	292,689,889.75	292,689,889.75
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,461,856,267.78	3,441,705,740.93
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(66,696,775.95)	1,461,856,267.78
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,528,553,043.73	1,979,849,473.15

51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	5,324,391.10	5,324,391.10
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,759,870,548.63	3,739,720,021.78

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,476,195,289.50	3,273,033,576.70
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,674,837,581.50	2,299,755,045.45
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,674,837,581.50	2,299,755,045.45
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,674,837,581.50	2,299,755,045.45
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,674,837,581.50	2,299,755,045.45
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	801,357,708.00	973,278,531.25
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	299,523,300.00	648,046,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	299,523,300.00	648,046,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	501,834,408.00	325,232,131.25
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	498,334,400.00	325,232,131.25
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,500,000.00	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	916,251,277.77	1,244,437,023.95
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	916,251,277.77	1,244,437,023.95
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	884,889,883.13	1,194,230,276.22
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	217,171,579.47	474,606,262.27
210101	Үндсэн цалин	162,160,330.45	295,095,671.44
210102	Нэмэгдэл	33,396,838.07	129,893,543.29
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,020,400.00	28,994,886.74
210104	Урамшуулал	8,594,010.95	20,622,160.80
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,154,794.47	58,885,792.97
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,610,850.51	40,275,197.75
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,189,511.80	4,738,258.60
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,744,889.42	3,781,806.84
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	419,049.22	917,320.93
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,190,493.52	9,173,208.85
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	28,526,519.98	38,277,270.28
210301	Гэрэл, цахилгаан	579,076.31	1,519,969.00
210302	Түлш, халаалт	1,991,726.55	4,193,996.94
210303	Цэвэр, бохир ус	1,128,501.12	2,894,936.34
210304	Байрны түрээс	24,827,216.00	29,668,368.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	134,980,577.44	132,075,055.75
210401	Бичиг хэрэг	5,082,270.00	8,278,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,385,300.00	30,714,250.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,126,347.44	1,180,120.00
210404	Ном, хэвлэл	20,000.00	2,750,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	246,000.00	246,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	96,120,660.00	62,596,170.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	26,309,615.75
2105	Нормативт зардал	9,226,500.00	45,712,100.00

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	745,000.00	160,000.00
210502	Хоол, хүнс	8,481,500.00	45,552,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,960,000.00	4,895,000.00
210604	Урсгал засвар	1,960,000.00	4,895,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,795,800.00	6,075,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,795,800.00	6,075,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	331,982,614.00	95,379,628.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	324,675,000.00	90,255,900.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	201,960.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	417,470.00	263,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,940,000.00	4,740,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,184.00	76,028.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	125,091,497.77	338,323,566.95
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	103,762,152.44	267,275,881.40
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	21,329,345.33	71,047,685.55
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	31,361,394.64	50,206,747.73
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,360,000.00	33,500,864.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	21,371,364.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,360,000.00	12,129,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	18,001,394.64	16,705,883.73
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	(800,000.00)
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,001,394.64	17,505,883.73
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,559,944,011.73	2,028,596,552.75
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	31,390,968.00	48,747,079.60
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	31,390,968.00	48,747,079.60
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(31,390,968.00)	(48,747,079.60)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,528,553,043.73	1,979,849,473.15

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	809,205,450.00	973,278,531.25
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	810,065,450.00	972,548,031.25
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	810,065,450.00	972,548,031.25
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	778,704,055.36	922,341,283.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	217,171,579.47	474,606,262.27
210101	Үндсэн цалин	162,160,330.45	295,095,671.44
210102	Нэмэгдэл	33,396,838.07	129,893,543.29
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,020,400.00	28,994,886.74
210104	Урамшуулал	8,594,010.95	20,622,160.80
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,154,794.47	58,885,792.97
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,610,850.51	40,275,197.75

210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,189,511.80	4,738,258.60
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,744,889.42	3,781,806.84
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	419,049.22	917,320.93
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,190,493.52	9,173,208.85
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	28,676,519.98	38,277,270.28
210301	Гэрэл, цахилгаан	729,076.31	1,519,969.00
210302	Түлш, халаалт	1,991,726.55	4,193,996.94
210303	Цэвэр, бохир ус	1,128,501.12	2,894,936.34
210304	Байрны түрээс	24,827,216.00	29,668,368.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	90,431,647.44	62,105,220.00
210401	Бичиг хэрэг	3,988,200.00	7,704,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	29,912,100.00	35,036,750.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,126,347.44	1,208,120.00
210404	Ном, хэвлэл	12,508,000.00	16,813,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	37,371,000.00	246,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,526,000.00	1,096,700.00
2105	Нормативт зардал	23,613,600.00	40,928,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	745,000.00	-
210502	Хоол, хүнс	18,258,600.00	40,478,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,610,000.00	450,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,372,800.00	24,792,870.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,952,500.00	1,437,300.00
210604	Урсгал засвар	5,420,300.00	23,355,570.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,795,800.00	6,075,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,795,800.00	6,075,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	345,133,614.00	135,204,968.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	343,226,000.00	130,081,240.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	201,960.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	417,470.00	263,700.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	540,000.00	4,740,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,184.00	76,028.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,353,700.00	81,465,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,353,700.00	81,465,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	31,361,394.64	50,206,747.73
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,360,000.00	33,500,864.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	21,371,364.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,360,000.00	12,129,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	18,001,394.64	16,705,883.73
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	(800,000.00)
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө		
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,001,394.64	17,505,883.73
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>(860,000.00)</u>	<u>730,500.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	640,000.00

22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	640,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	640,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	640,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	=	(640,000.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(860,000.00)	90,500.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,754,300.00	894,300.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	894,300.00	984,800.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	292,689,889.75	5,324,391.10	-66,696,775.95	0.00	231,317,504.90
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	292,689,889.75	5,324,391.10	-66,696,775.95	0.00	231,317,504.90
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,528,553,043.73	0.00	1,528,553,043.73
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	292,689,889.75	5,324,391.10	1,461,856,267.78	0.00	1,759,870,548.63
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	292,689,889.75	5,324,391.10	1,461,856,267.78	0.00	1,759,870,548.63
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	292,689,889.75	5,324,391.10	1,461,856,267.78	0.00	1,759,870,548.63
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,979,849,473.15	0.00	1,979,849,473.15
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	292,689,889.75	5,324,391.10	3,441,705,740.93	0.00	3,739,720,021.78

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	648,846,400.00	631,455,968.22	4,725,900.00	99.28
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	648,846,400.00	631,455,968.22	4,725,900.00	99.28
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	625,203,000.00	607,764,604.22	4,725,900.00	99.28
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	425,185,800.00	422,605,099.67	2,580,700.33	
210101	Үндсэн цалин	258,640,200.00	258,661,521.04	(21,321.04)	100.01
210102	Нэмэгдэл	112,996,900.00	114,326,531.09	(1,329,631.09)	101.18
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	30,152,700.00	28,994,886.74	1,157,813.26	96.16
210104	Урамшуулал	23,396,000.00	20,622,160.80	2,773,839.20	88.14
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,149,400.00	52,410,476.27	738,923.73	98.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,141,200.00	35,855,098.97	286,101.03	99.21
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,252,000.00	4,218,246.98	33,753.02	99.21
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,401,700.00	3,365,797.54	35,902.46	98.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	850,700.00	815,575.75	35,124.25	95.87

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,503,800.00	8,155,757.03	348,042.97	95.91
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	38,478,300.00	37,827,270.28	651,029.72	98.31
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,686,500.00	1,519,969.00	166,531.00	90.13
210302	Түлш, халаалт	4,475,100.00	4,193,996.94	281,103.06	93.72
210303	Цэвэр, бохир ус	3,098,300.00	2,894,936.34	203,363.66	93.44
210304	Байрны түрээс	29,218,400.00	29,218,368.00	32.00	100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,164,100.00	11,783,720.00	2,380,380.00	83.19
210401	Бичиг хэрэг	7,255,800.00	4,826,700.00	2,429,100.00	66.52
210402	Тээвэр, шатахуун	4,406,200.00	4,406,200.00	-	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,140,000.00	1,208,120.00	(68,120.00)	105.98
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	246,000.00	246,000.00	-	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,116,100.00	1,096,700.00	19,400.00	98.26
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,433,400.00	25,432,870.00	530.00	100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,077,800.00	2,077,300.00	500.00	99.98
210604	Урсгал засвар	23,355,600.00	23,355,570.00	30.00	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,306,500.00	3,328,000.00	1,978,500.00	62.72
210702	Дотоод албан томилолт	5,306,500.00	3,328,000.00	1,978,500.00	62.72
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	60,840,300.00	52,937,868.00	7,902,432.00	87.01
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	54,604,500.00	47,814,140.00	6,790,360.00	87.56
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	355,800.00	-	355,800.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	132,700.00	-	132,700.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	263,700.00	263,700.00	-	100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	44,000.00	33,000.00	57.14
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,004,700.00	4,740,000.00	264,700.00	94.71
210807	Газрын төлбөр	401,900.00	76,028.00	325,872.00	18.92
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,645,200.00	1,439,300.00	1,205,900.00	54.41
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,645,200.00	1,439,300.00	1,205,900.00	54.41
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	23,643,400.00	23,691,364.00	(47,964.00)	100.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,643,400.00	23,691,364.00	(47,964.00)	100.20
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,371,400.00	21,371,364.00	36.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,272,000.00	2,320,000.00	(48,000.00)	102.11
26	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		17,390,431.78	17,390,431.78	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	653,572,300.00	648,846,400.00	4,725,900.00	99.28
1320	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	653,572,300.00	648,846,400.00	4,725,900.00	99.28
122005	Улсын төсвөөс	653,572,300.00	648,846,400.00	4,725,900.00	99.28

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 76,428.3 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 76,428.3 мянган төгрөгийн алдааг залруулж тайлагналаа.

Залруулсан алдаа:

- Санхүүгийн байдлын тайланд тайлант үеийн үр дүнг 63,964.4 мянган төгрөгөөр дутуу, мөнгөн гүйлгээний тайланд 640.0 мянган төгрөгийн худалдан авсан хөрөнгийг биет хөрөнгө худалдан авсан зардалд тусгаагүй, бараа материалын дансанд 11,750.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг дутуу илэрхийлснийг тус тус залруулав.
- Хоол унааны нэмэгдэл 73.9 мянган төгрөгийг томилолтын хугацаанд давхардуулан олгосныг аудитын явцад суутган тооцсон.
- Иргэдэд олгосон хүлэмжийг гэрээ хийж баталгаажуулсан.
- Дотоод хяналтын төлөвлөгөөний биелэлтийг гаргаж, тайлагнасан тул тус бүр залруулагдсанд тооцов.

Аудитаар нийт 3,355.9 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 1,092.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт тогтоож, 2,263.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Байгууллагын дарга өөртөө тушаал гарган 180.0 мянган төгрөгийн нэг удаагийн шагнал урамшуулал авсан, байгууллагын 2023 оны аваргаар 1 албан хаагч шалгаруулж цалингийн зардлаас 912.0 мянган төгрөгөөр шагнасан зөрчлүүдэд төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөөгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Байгууллагын төсөвт тусгаагүй, төсвийн хэмнэлтээс ахмадын санд 900.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Засгийн газрын 2017 оны 197 дугаар тогтоолоор баталсан "Ахмадын сан байгуулан ажиллах журам"-ын 1.3-т "төсөвт байгууллагын тухайд цалингийн сангийн гурав хүртэлх хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр сан байгуулж, шаардагдах хөрөнгийг төсөвтөө жил бүр тусгана" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Ахмадын сан байгуулах хөрөнгийг тухайн жилийн төсөвтөө батлуулж байх.

2. Бараа материалын данстай холбоотой

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/;

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Илрүүлэлт:

Тайлант онд 1,363.9 мянган төгрөгийн хаалгыг шууд зардлаар бүртгэж зарлагадсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтөлнө" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Бүртгэл хөтлөлтийг хуулийн дагуу аккруэл сууриар бүртгэж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Санхүүгийн байдлын тайланд тайлант үеийн үр дүнг 63,964.4 мянган төгрөгөөр дутуу	1	63,964.4			1	63,964.4	1	63,964.4				
Мөнгөн гүйлгээний тайланд 640.0 мянган төгрөгийн худалдан авсан хөрөнгийг биет хөрөнгө худалдан авсан зардалд тусгаагүй,	1	640.0	1	640.0			1	640.0				
Бараа материалын дансанд 11,750.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг дутуу	1	11,750.0	1	11,750.0			1	11,750.0				
Хоол унааны нэмэгдэл 73.9 мянган төгрөгийг томилолтын хугацаанд давхардуулан олгосон	1	73.9			1	73.9	1	73.9				
	4	76,428.3	2	12,390.0	2	64,038.3	4	76,428.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Байгууллагын дарга өөрөө өөртөө тушаал гарган 180.0 мянган төгрөгийн нэг удаагийн шагнал урамшуулал авсан байна.	1	180.0	1	180.0								
Байгууллагын 2023 оны аваргаар 1 албан хаагч шалгаруулж цалингийн зардлаас 912.0 мянган төгрөгөөр шагнасан.	1	912.0	1	912.0								
Байгууллагын төсөвт тусгаагүй, төсвийн хэмнэлтээс ахмадын санд 900.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.	1	900.0					1	900.0				

Тайлант онд 1,363.9 мянган төгрөгийн хаалгыг шууд зардлаар бүртгэж зарлагдсан байна.	1	1,363.9					1	1,363.9				
дүн	4	3,355.9	2	1,092.0			2	2,263.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн				
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил												
												-
												-

